

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kaksivuotinen esiopetus yhdenvertaisuutta vahvistamassa

Arja-Sisko Holappa
Opetusneuvos
Opetushallitus

Entäs jos esiopetus olisi 2-vuotinen?

- OPH selvitys kaksivuotisesta esiopetuksesta
 - Mitä esiopetuksen historia meille kertoo?
 - Mitä kuuluu esiopetukselle nyt?
 - Mitä kuuluu 5-vuotiaille?
 - Miten muissa maissa toimintaan?
 - Mitä pitäisi muuttaa lainsäädännössä?
 - Mitä perustemuutoksia pitäisi tehdä?
 - Johtopäätökset
- <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kaksivuotinen-esiopetus>

Mitä esiopetuksen historia meille kertoo?

- Pienten lasten kouluja jo 1800-luvulla
- Välitysluokkia 1900 –luvun alussa
- Pitkä hiljainen kausi hallinnon siirryttyä sosiaaliministeriön alaisuuteen 1920 –luvulla
- Esikoulukokeilut 1960- luvulla
- Komiteatyöskentelyn aiheena 1970 –luvulla
- Opetussuunnitelmaohje 1980 –luvulla
- Peruskoululaissa 1985 mahdollisuus järjestämiseen
- **Perusopetuslaki 1998, maksuton esiopetus kuntien velvollisuudeksi**
- **2004 kuljetusetu perusopetuslakiin**

Mitä kuuluu esiopetukselle nyt?

- Tuttu ja odotettu osa koulupolkua, johon osallistuu n. 99 % ikäluokasta
- Laajemmat laadun arvioinnit kertovat keskimäärin hyvästä laadusta, MUTTA
- Lasten päivää määrittää kaksi lakia ja kaksi opetussuunnitelmaa
- Ongelmana siirtymät päivän aikana, paikoin liian suuret ryhmäkoot
- Velvoittavuuspykälä epämääräinen
- Tuntimäärä ei riitä koko lukuvuodeksi
- Tilastointi riittämätöntä, tutkimus vähäistä

Mitä kuuluu 5-vuotiaille?

- Karvi seuraa 5 –v maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilua
- Ensimmäisen kokeiluvuoden arviointitulokset
 - osallistumisaste noussut ja palveluohjausta kehitetty
- Edelleen alle 6-v suomalaisten lasten osallistumisaste Eurooppalaisittain matalalla tasolla (EU tavoite min. 95 % 4 v täyttäneistä)
- Osallistumisasteessa alueellisia eroja. Esim. Keski-Pohjanmaalla 1-6 v 57 % ja Varsinais-Suomessa 85 %

Miten muissa maissa toimintaan?

- Kansainvälisesti varhaiskasvatus kiinnostuksen kohteena
- EU tasolla 95 % osallistumisaste ylitetty 2016
- Järjestelmätasolla suurta vaihtelua
- 2000 –luvulla oppivelvollisuutta pidennetty useissa maissa, nyt 2/3 maista vähintään 10 v.
- Oppivelvollisuus alkaa yleisimmin 6 – vuotiaana Euroopan maissa.

Mitä pitäisi muuttaa lainsäädännössä?

Kaksivuotinen esiopetus edellyttää lakimuutoksia

Viisi vaihtoehtoa 2-vuotiseen esiopetukseen

1. Sovelletaan perusopetuslakia
2. Sovelletaan varhaiskasvatuslakia
3. Säädetään uusi esiopetuslaki
4. Säädetään uusi esi- ja alkuopetuslaki
5. Säädetään uusi laki, jossa yhdistetään varhaiskasvatuslaki ja perusopetuslaki

Mitä perustemuutoksia pitäisi tehdä?

- Kaksivuotinen esiopetus edellyttäisi muutoksia esiopetuksen perusteisiin, varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, valmistavan opetuksen perusteisiin ja perusopetuksen perusteisiin
- Perustemuutos on mahdollisuus kehittämiselle kansallisesti ja paikallisesti
 - Esiopetuksen pedagogiikan kehittäminen
 - Mahdollista uudet avaukset, esim. tiedekasvatus
- Perusteprosessien resurssit varmistettava

Johtopäätöksiä

- Esiopetuksella on vankka asema
- Esiopetuksen käytännöissä ja lainsäädännössä kehitettävää joka tapauksessa
- Suurin osa 5-6 vuotiaista lapsista tarvitsee kokopäiväistä huolenpitoa ja opetusta.
 - Kaksi lakia ja niihin liittyvät järjestelmät hankaloittavat lapsilähtöisten palvelujen järjestämistä
- Kaksivuotinen esiopetus on pedagogisesti toimiva ratkaisu
- Maksuton palvelu lisäisi lasten tasa-arvoa

CHILDREN FIRST

Designing sustainable
early childhood
education

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

HELSINKI 4-7 MAY 2020

Stay tuned for more information. Follow us:
#childrenfirst2020

Verkkosivut <https://www.oph.fi/en/children-first>